

SAŽETAK PRESUDE

LAGUTIN I OSTALI PROTIV RUSIJE OD DANA 24. TRAVNJA 2014. GODINE ZAHTJEVI BR. 6228/09, 19123/09, 19678/07, 52340/08, 7451/09

Ruski sudovi nisu ispitali pritužbe podnositelja vezane za provođenje klopke od strane prikrivenih istražitelja

ČINJENICE

Petero podnositelja zahtjeva prigovaraju da su bili žrtve klopke provedene od strane prikrivenih policijskih službenika. Svaki od podnositelja bio je meta prikrivene policijske radnje (klopke) koja je dovela do izricanja osuđujuće presude zbog trgovanja drogom.

Svi podnositelji zahtjeva osuđeni su na zatvorske kazne.

Svaki od podnositelja je tijekom kaznenog postupaka naveo kako nikada prije predmetne prikrivene policijske radnje nije sudjelovao u trgovanju drogom. Isto tako, podnositelji su isticali kako nikada ne bi ni sudjelovali u trgovanju droge da ih policija i njihovi doušnici na to nisu naveli. Domaći sudovi nisu se očitovali o tim navodima podnositelja. Policijski službenici svjedočili su kako je simulirana kupnja droge u kojoj su sudjelovali prikriveni policijski službenici i podnositelji, određena temeljem prethodne obavijesti da su se podnositelji ranije bavili trgovanjem drogom.

OCJENA SUDA

Sud je u svojoj praksi prihvatio korištenje prikrivenih policijskih službenika kao opravdano istražno sredstvo u borbi protiv kriminala, pod pretpostavkom da su poduzete odgovarajuće zaštitne mjere. Posebice u slučajevima u kojima je glavno dokazno sredstvo proizašlo iz prikrivene policijske radnje kao što je simulirana kupnja droge, nadležna tijela moraju dokazati kako su imali opravdan razlog za pokretanje takve radnje. Naime, nadležna tijela moraju imati konkretan i objektivan dokaz temeljem kojeg će odrediti provođenje klopke, s obzirom da se radi o poticanju osumnjičenika na počinjenje kaznenog djela za koje će naknadno i biti optužen. Prikrivene policijske radnje nadležna tijela moraju provoditi na pasivan način, imajući pri tom na umu je li već započeto kazneno djelo za koje se okrivljenika sumnjiči ili će se počinjenje kaznenog djela potaknuti od strane prikrivenog policijskog službenika.

Sud je ustanovio kako je klopka u kojoj su sudjelovali podnositelji određena temeljem prethodne obavijesti da se podnositelji bave trgovanjem drogom. Međutim, iz dokaznih sredstava koja su dostavljena Sudu proizlazi kako domaća sudska tijela nisu ispitala navedene prethodne obavijesti temeljem kojih je određena klopka, niti je ruska Vlada podastrla daljnja objašnjenja u svezi s istim. Sud s toga nije bio u mogućnosti utvrditi jesu li nadležna policijska tijela imala opravdan razlog za pokretanje prikrivenih policijskih radnji te jesu li prikriveni policijski službenici koristili sredstva prisile koja su dovela do toga da su podnositelji počinili predmetna kaznena djela.

Što se tiče procesne obveze prema kojoj su nadležna policijska tijela trebala osigurati odgovarajuće zaštitne mjere prije poduzimanja prikrivene policijske radnje, Sud je ustanovio sljedeće. Optužni akti koje su nadležna domaća tijela podigla protiv podnositelja su se u cijelosti ili djelomično temeljili na dokaznim sredstvima koja je policija pribavila tijekom simulirane kupnje. Sud je u prethodnim predmetima protiv Rusije ustanovio kako simuliranja kupnja potpada pod nadležnost operativnih istražnih tijela te kako takav sustav ukazuje na strukturni nedostatak. Naime, Sud je ustanovio kako ne postoje odgovarajuće mjere kojima bi se osigurala zaštita od poticanja policije na počinjenje kaznenog djela.

S obzirom da je pred domaćim sudovima iznesena tvrdnja da prikriveni policijski službenici i doušnici nisu postupali na pasivan način, bili su dužni u kontradiktornom postupku ispitati razloge zbog kojih je klopka određena, u kojoj mjeri je policija sudjelovala u simuliranoj kupnji i prirodu poticaja na počinjenje kaznenog djela kojem su podnositelji bili izloženi.

Međutim, domaći sudovi se nisu upuštali u ispitivanje istinitosti policijskih navoda iz kojih proizlazi da je prikrivena policijska radnja izvršena temeljem prethodno prikupljenih obavijesti, već su prihvatili neutvrđene izjave policije da su imali opravdane razloge sumnjati u podnositelje. Činjenica da domaći sudovi nisu ispitali ove policijske navode koji su prema mišljenju Suda bili sastavni dio odluke o krivnji podnositelja, ugrozila je ishod samog postupka. Postupak nije proveden u skladu s načelom poštenog suđenja i osobito načelom kontradiktornosti postupka i jednakosti u oružju između obrane i tužiteljstva. Sukladno navedenom, Sud je ustanovio kako je u ovom predmetu došlo do povrede čl.6. Konvencije.

PRAVIČNA NAKNADA

3.000,00 eura svakom od podnositelja – na ime nematerijalne štete

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.